

Tahkuna

59° 05,48' N   22° 35,17' E

TAHKUNA tuletorn. Asukoht: Tahkuna neem Hiiumaal; 1875. Kõrgus maapinnast 43 m, kõrgus merepinnast 43m.

Koha nimi Tahkuna (mida vanadel merekaartidel märgiti ka Sibbenes 1595, Sibbernes 1635;1662; Sibbenaas 1688; Simpernäs, Sybrichnes, Tackerort) võib olla tuletatud sõnadest "Tahk" (luisk, ihumiskivi) ja "nina".

Vana purjetamisjuhhis pakub laevajuhtidele hoiatus- ja õpetussõnu; jumala pärast, ärgake enne Tahkuna neeme! - siin tuli väga tähelepanelikult seilata.

Tsaari- Venemaa ostis tuletorni Pariisi maailmanäituselt aastal 1871.a.

Malmist tuletorni ehitamist alustati 1873. a. Selle torni juures kasutati esmakordselt Venemaa erilise kujuga detaile, mis katsid liitekohti ning seega oli takistatud atmosfääriiniiskuse tungimine konstruktsiooni sisemusse. Tornülemisele korrusele ehitati raudmööbli ja -ahjuga teenistusruum. Tuletorni sisemusse lõigati luugid kaupade ülesvinnamiseks vintsi abil. Tornikeskossa ehitati silinder, mida vanemat tüüpi tuletornidel kasutati valgusti ekraani pöörlemapanemiseks. 1. järgu dioptiline aparaat telliti tehastest Barbier & Fenestre.

1874. a ehitati valmis malmstorni vundament ja graniidist sokliosa. Samuti püstitati puitelamu, saun, ait, kaev, kuur, kivist jääkelder ja tara. Samal aastal tuletorni ehitamist lõpetada ei õnnestunud, kuna torni detailide kohaletoimetamine välismaalt hilines. 1875. aastal sai tuletorn valmis. Malmstorn oli tüvikoonuse kujuline, mille kõrgus rööduni oli 35 m. Torniläbimõõt jalamilt oli 8,95 m ja tipust 4 m. 1879. a, seoses üleminekuga petrooleumivalgustusele, ehitati tuletorni juurde kivist kütuseait. 1882. a värviti torn õli värviga üle ning väliskukse ette ehitati trepikoda, et vältida liigse tuuletõmbuse sattumist laternasse. Tuletorni korpus oli valget värvi, katus roheline. Kõrgus merepinnalt 42,7 m so. Eesti randade kõige kõrgem torn, jalamilt mõõdetuna aga 39,6m. Rohelise metsa taustal oli tuletorn hästi nähtav.

Aastal 1899 tehti tuletorni ja abihoonete kapitaalremont ning 1910. a seati sisse telefoni ühendus. Nüüd oli tuletorn selge ilmaga nähtav 18 miili kaugusele. 1918. a sõjategevusest jäi torn praktiliselt puutumata. Teises maailmasõjas sai tuletorn tõsiselt kannatada, kuid hiljem kapitaalremondi käigus see taastati. Sellest ajast on tuletorni välisilme püsinud peaaegu muutumatuna, kaasajastatud on ainult valgustusseadmeid ja muud tehnikat. 1961. a paigaldati Tahkuna tuletorni ühena esimestest Läänemere majakatest automaatne autonoomne

diiselelektrigeneraator. 1969. a lülitati tuletorn riiklikku elektrivõrku ning diisigeneraator jäi torni varuenergiaallikaks.

2002. a vahetati vana tornikiiver uue vastu.

Alates 2005. a kasutab Kõrgessaare Vallavalitsus lepingu alusel Tahkuna tuletorni oma funktsioonide täitmiseks turismi- ja kultuurielu edendamisel

ning 2006.a alates on tuletorn külalistele avatud.

